

ಪರಮಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಮತ್ ಸ್ವಾಮಿ ರಂಗನಾಥಾನಂದಜಿ ಮಹಾರಾಜ್:

ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಪರಿಚಯ

ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತದ ಟ್ರಕ್ಕೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೯೦೮ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೧೫ರಂದು ಜನಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿ ರಂಗನಾಥಾನಂದರು ಶ್ರೀರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘವನ್ನು ಅದರ ಮೈಸೂರು ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೧೯೨೬ರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದರು. ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಶಿಷ್ಯರೂ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಎರಡನೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಆದ ಸ್ವಾಮಿ ಶಿವಾನಂದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ೧೯೩೩ರಲ್ಲಿ ಸಂನ್ಯಾಸ ದೀಕ್ಷೆ ದೊರೆಯಿತು. ಆಶ್ರಮ ಜೀವನದ ಮೊದಲ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಅವರು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇವಾಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು. ೧೯೩೯ರಿಂದ ೧೯೪೨ರವರೆಗೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ರಂಗೂನ್ ಶಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ, ಗ್ರಂಥಪಾಲರಾಗಿಯೂ ಅವರು ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆ ಚಿರಸ್ಮರಣೀಯ. ೧೯೪೨ರಿಂದ ೧೯೪೮ರವರೆಗೆ ಕರಾಚಿಯ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ನಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

೧೯೪೯ರಿಂದ ೧೯೬೨ರವರೆಗೆ ಪೂಜ್ಯರು ದೆಹಲಿ ಆಶ್ರಮದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ೧೯೬೨ರಿಂದ ೧೯೬೭ರವರೆಗೆ ಕೊಲ್ಕತಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಿಷನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಕಲ್ಚರ್‌ನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಮುಂದೆ ಅವರು ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿರುವ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾಪಕಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ದೀರ್ಘಕಾಲ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿ ಕೊಂಡರು. ಏಪ್ರಿಲ್ ೧೯೮೯ರಲ್ಲಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ನೇಮಕಗೊಂಡರು. ೧೯೯೮ರಿಂದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಪರಮಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಸಂಘದ ಬಹುಮುಖ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಜಾಗತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಆಳವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪಾರ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ ಅವರು ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಾಗ್ಮಿಗಳೆಂದೂ ಬರಹ ಗಾರರೆಂದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹಲವು ಸಲ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಆಮೆರಿಕ, ಹಾಲೆಂಡ್, ಪಶ್ಚಿಮ ಜರ್ಮನಿ, ರಷ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿಯಿತ್ತು ವೇದಾಂತ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸಿದರು. ೧೯೮೬ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಭಾವೈಕ್ಯತಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಲಾಯಿತು.

ಮೈಸೂರಿಗೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ. ಅವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ನೂರಾರು ಭಕ್ತರಿಗೆ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆ ಪ್ರದಾನ ಮಾಡಿ, ಹಲವಾರು ಪ್ರೇರಣಾದಾಯಕ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ೧೯೯೮ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾದ ಸ್ವಾಮಿ ಶಾಂಭವಾನಂದಜಿ ಸ್ಮಾರಕ ಸಭಾಂಗಣವನ್ನು ಅವರು ಉದ್ಘಾಟಿಸಿದರು.

ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಭೇಟಿಯ ನೆನಪುಗಳು ಇನ್ನೂ ಹಚ್ಚು ಹಸಿರಾಗಿವೆ. ೨೦೦೦ದ ಫೆಬ್ರವರಿ ೧೯ರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ವರೆಗೆ ಅವರು ಭೇಟಿಯಿತ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರ *Eternal Values for a Changing Society* ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಬೃಹತ್ ಸಂಪುಟಗಳ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕೃತಿಯ ಕನ್ನಡಾನುವಾದ-ಪರಿವರ್ತನಶೀಲ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಶಾಶ್ವತ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಗ್ರಂಥದ ೨ನೆ ಸಂಪುಟದ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿತ್ತು. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು, “ವೇದಾಂತದ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಭಾರತದ ಪುನರುತ್ಥಾನ ಸಾಧ್ಯ. ಇಂದು ನಮ್ಮೆದುರಿಗೆ ಎರಡು ಭಾರತಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಅಮರ ಭಾರತ, ಎರಡನೆಯದು ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಭಾರತ. ಜನತೆ ಭಾರತದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮರೆತಿರುವುದರಿಂದ ಭಾರತ ಇಂದು ರೋಗಗ್ರಸ್ತವಾಗಿದೆ. ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಸೇವೆ ಭಾರತದ ಅವಳಿ ಆದರ್ಶಗಳು ಎಂದು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡು ಈ ರೋಗಗ್ರಸ್ತ ಭಾರತವನ್ನು ಅಮರ ಭಾರತವನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು” ಎಂದು ಕರೆ ನೀಡಿದರು. ಅದೇ ಭೇಟಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಯ ಸುವರ್ಣ ಮಹೋತ್ಸವ ಕಟ್ಟಡದ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಿದರು.

೨೦೦೧ರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಚ್ ೩ರಂದು ಮೈಸೂರು ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಕೃತಿಯ ೪ನೇ ಸಂಪುಟದ ಬಿಡುಗಡೆಯ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿಯೂ ಅವರು ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ‘ಉಪನಿಷತ್ತು ಮತ್ತು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿನ ಜೀವದಾಯಕ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರವೇ ಸ್ವಸ್ಥ ಶಕ್ತಿಯುತ ಸಮಾಜ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಾಧ್ಯ’ ಎಂದು ನುಡಿದರು.

ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ೨೦೦೩ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತೀವ್ರ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ನಡುವೆಯೂ ಮಾರ್ಚ್ ೨೬ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ೩೦.೦೩.೨೦೦೩ರಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತೆರಳಿದರು. ಅದು ಅವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ನೀಡಿದ ಕಡೆಯ ಭೇಟಿ. ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ಶುದ್ಧ ಆನಂದದ ಹೊನಲನ್ನು ಸುತ್ತಲೂ ಹರಡುತ್ತ ಒಂದು ಆನಂದೋತ್ಸವದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರತಿದಿನವೂ ನೂರಾರು ಭಕ್ತರು ಬಂದು ಅವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ದೂರಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದಲೂ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಅವರ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಂಗಳೂರು, ಪೊನ್ನಂಪೇಟೆ, ಉಟಿ, ಕೊಯಮತ್ತೂರು ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಸಾಧು ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳು ಬಂದು ಅವರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಪಡೆದರು. ೨೮ನೆ ತಾರೀಖಿನಂದು ಅವರು ಕೆಲವು ದೀಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಮೈಸೂರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಜೀವನವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬ ಆತ್ಮೀಯವಾದ ಸಂಬಂಧವಿತ್ತು. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರುವುದೆಂದರೆ 'ಮನೆಗೆ ಬಂದಂತೆ' ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ವಿವೇಕಪ್ರಭ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮಿ ರಂಗನಾಥಾನಂದರೇ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಕರು. ಈ ನೂತನ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಉದಾರವಾಗಿ ಧನಸಹಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರ ಪೂರ್ಣ ಹರಕೆ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಇದೆ ಎಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮೊದಲ ಸಂಚಿಕೆಗೆ ಅವರು ನೀಡಿದ ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

‘ಮೈಸೂರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮವು ವಿವೇಕಪ್ರಭ ಎಂಬ ಕನ್ನಡ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ನನಗೆ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥದೊಂದು ಪತ್ರಿಕೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕ ಸಮಯದಿಂದ ನಾನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಮಲಯಾಳಂ, ಬಂಗಾಳಿ, ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿವೆ. ತಮಿಳು ಪತ್ರಿಕೆ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ವಿಜಯಂ ಸುಮಾರು ೯೦,೦೦೦ ಚಂದಾದಾರರನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಯೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದಾದಾರರನ್ನು ಹೊಂದಬಾರದೇಕೆ?’

‘ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಬಹಳ ದಿನಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದರು. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರನ್ನೂ ಇತರ ಖ್ಯಾತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಸಂಧಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು (ಈಗ ಕರ್ನಾಟಕ) ಪ್ರಗತಿಪರ ರಾಜ್ಯವಾಗುವುದೆಂಬ ಮಹದಾಸೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಮನುಷ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಕಾರಿ, ರಾಷ್ಟ್ರನಿರ್ಮಾಣಕಾರಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಜನರಲ್ಲಿ ಹರಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಪ್ರಭವು ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಬಹಳಷ್ಟು ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆಧುನಿಕ ಪ್ರಗತಿಪರ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕಾದುದು ಬಹಳವಿದೆ.

“ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯು ಲೇಖಕರ, ವಿದ್ವಾಂಸರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪೂರ್ಣಹೃದಯದ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದೆಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ-ವಿವೇಕಾನಂದ ಮತ್ತು ವೇದಾಂತದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಪಸರಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಪ್ರಭವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲೆಂದು ನಾನು ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಶೀರ್ವದಿಸುತ್ತೇನೆ.”

ಬೇಲೂರು ಮಠಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪ್ರಸಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಬಹಳ ಹದಗೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೂ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ನಿನ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷಗಳಿಂದ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆದರೆ ಅವರ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಕ್ರಮೇಣ ಉಲ್ಬಣಗೊಂಡು ೧೭ನೇ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಿಂದ ಕೊಲ್ಕತದ ವುಡ್‌ಲ್ಯಾಂಡ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಏಪ್ರಿಲ್ ೨೫, ಸೋಮವಾರ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೩.೫೧ಕ್ಕೆ ಪರಮ ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ರಂಗನಾಥಾನಂದಜಿ ಅವರು ಹೃದಯಾಘಾತದಿಂದ ಮಹಾಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದರು. ಅವರ ಮಹಾಸಮಾಧಿಯ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಅಕಾಶವಾಣಿ ಹಾಗೂ ದೂರದರ್ಶನಗಳು ೨೫ರ ರಾತ್ರಿಯಿಂದೇ ಬಿತ್ತರಿಸಿದವು. ಮರುದಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತೀಯ ದೈನಿಕಗಳೂ ಈ ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದವು. ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧದೇವ ಭಟ್ಟಾಚಾರ್ಯ ಅವರು ಪೂಜ್ಯರ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಹೊಗುಚ್ಚವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ತಮ್ಮ ಗೌರವವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ೨೫ರ ಇಡೀ ರಾತ್ರಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಸಾಧು ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು, ದೀಕ್ಷಿತ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು, ಅಭಿಮಾನಿಗಳು, ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ತಂಡೋಪತಂಡವಾಗಿ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಪಾರ ಜನಸಮೂಹದ ಮಧ್ಯೆ ಮರುದಿವಸ ೨೬ರಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ೧೦ ಘಂಟೆಗೆ ಪೂಜ್ಯರ ಪಾರ್ಥಿವ ಶರೀರವನ್ನು ಮಠದ ಮಂದಿರದ ಸುತ್ತ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು ನಂತರ ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾದ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ೧೨.೧೦ರವರೆಗೆ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಅಂತಿಮ ಗೌರವವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ೬೦,೦೦೦ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನತೆಯ ಸಮಕ್ಷಮದಲ್ಲಿ ೧೨.೪೦ರಿಂದ ಅಂತಿಮಕ್ರಿಯೆಗಳು ಆರಂಭವಾದುವು.

ಆ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪಶ್ಚಿಮಬಂಗಾಳದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀಯುತ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗಾಂಧೀಯವರು ಪೂಜ್ಯ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದರು. ಸಂತಾಪ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದವರಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ಡಾ.ಎ.ಪಿ.ಜೆ.ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂ, ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಡಾ. ಮನಮೋಹನ್ ಸಿಂಗ್, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೋನಿಯಾ ಗಾಂಧೀ, ಕರ್ನಾಟಕದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ಟಿ.ಎನ್. ಚತುರ್ವೇದಿ, ಎಲ್.ಕೆ.ಆಡ್ವಾಣಿ, ಐ.ಕೆ. ಗುಜ್ರಾಲ್ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಾದ ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಎಂ.ಕೃಷ್ಣ ಮುಂತಾದವರೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ದೇಶವಿದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬದುಕಿನ ನಾನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯರಿದ್ದರು.

ಹದಿಮೂರನೇ ದಿನವಾದ ಮೇ ೭ರಂದು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಮಠ ಮತ್ತು ಮಿಷನ್ನಿನ ಪ್ರಧಾನ ಕೇಂದ್ರ ಬೇಲೂರು ಮಠ ಹಾಗೂ ಅದರ ಎಲ್ಲ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪೂಜೆ, ಹೋಮಹವನಾದಿಗಳಿಂದ ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಬೇಲೂರು ಮಠದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮಂದಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ತಮ್ಮ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು.

✽